



**NÁRODNÉ SKÚŠOBNÉ PRAVIDLÁ**  
**OBEDIENCE**  
**V SLOVENSKEJ REPUBLIKE**

**OB Začiatovníci**  
**A, B, C**  
(nepovinná trieda)

Účinnosť od 1.januára 2019



## OBSAH

## strana

Všeobecná časť	3
I. Pravidlá prípravy, účasti, organizácie a hodnotenia na skúškach a pretekoch Obedience	3
II. Praktické prípravy a pomôcky	7
III. Ocenenia a prestupy medzi triedami	9
IV. Cviky a koeficienty	10
V. Všeobecné pravidlá pre vykonanie a hodnotenie cvikov	11
VI. Pravidlá pre vykonanie a hodnotenie individuálnych cvikov	17



## VŠEOBECNÁ ČASŤ

Medzinárodný skúšobný poriadok pre usporiadanie, predvedenie a hodnotenie medzinárodných akcií Obedience bol schválený Predsedníctvom FCI 4. novembra 2015 v Amsterdame (obežník 44/2015). Nové pravidlá boli zostavené tak, aby propagovali šport Obedience a podporovali súťaženie naprieč národnými hranicami. Aplikovali ich krajiny, ktoré sa samé slobodne rozhodli, že ich prevezmú do svojich národných skúšobných pravidiel, avšak pre usporiadanie medzinárodných akcií Obedience so zadaním titulu CACIOB a res. CACIOB sú povinné od 1.1.2016.

Trieda OB Začiatočníci nie je povinná a každá krajina si náplň tejto triedy stanovuje sama. FCI pravidlá odporúčajú, aby psy, ktoré začínajú s Obedience, absolvovali najskôr OBZ pred tým, než nastúpia do triedy OB1.

Tento skúšobný poriadok Obedience pre Slovenskú republiku bol prerokovaný a schválený na zasadnutí Prezídia Zväzu športovej kynológie Slovenskej republiky (ďalej len „ZŠK SR“) dňa 21. novembra 2018 a nadobúda účinnosť 1. januára 2019.

### I. PRAVIDLÁ PRÍPRAVY, ÚČASTI, ORGANIZÁCIE A HODNOTENIA NA SKÚŠKACH A PRETEKoch OBEDIENCE

#### 1. Usporiadanie oficiálnych pretekov a skúšok Obedience v SR

ZŠK SR riadi oficiálne preteky a skúšky Obedience. Organizátorom akcie môže byť každá členská organizácia ZŠK SR, ktorá v zmysle platných postupov a nariadení o usporiadanie akcie oficiálne vopred požiadala. Každá oficiálna akcia musí byť vopred odsúhlasená ZŠK SR. Uzané sú výsledky zo skúšky Obedience, iba ak boli dosiahnuté na oficiálnej akcii Obedience.

#### 2. Národné pravidlá a postupy súvisiace s akciami Obedience v SR

Všetky oficiálne akcie Obedience sú priebežne zverejňované na národnej internetovej stránke ZŠK SR. Pre každú oficiálnu akciu Obedience sú organizačné pokyny, propozície a ostatné informácie uvedené na národnej stránke Obedience SR ([www.dog-obedience.sk](http://www.dog-obedience.sk)), ak organizátor zašle relevantné dokumenty a požiadala o ich zverejnenie.

#### 3. Účasť na skúškach a pretekoch Obedience v SR

Aby sa pes mohol zúčastniť oficiálnej akcie Obedience v SR musí najneskôr v deň oficiálnej akcie dosiahnuť minimálny vek:

Trieda OB Začiatočníci (nepovinná):	OBZ - A	7 mesiacov
	OBZ - B	9 mesiacov
	OBZ - C	10 mesiacov

Pre účasť na pretekoch Obedience v ostatných krajinách platia podmienky usporiadajúcej krajiny. Pretekári sa riadia národnými pravidlami usporiadajúcej krajiny.



Ak je akcia Obedience organizovaná v rámci výstavy psov, nie je povinnosťou súťažiacich zúčastniť sa aj na výstave.

Podmienky prestupu do vyššej triedy (pozri časť III.)

### **3.1 Zdravie súťažiacich psov, kontrola identity a veterinárne podmienky**

Účasť na pretekoch/skúškach Obedience v Slovenskej republike je povolená psom, pokiaľ im to ich fyzický a zdravotný stav dovoľuje. Každý zúčastnený pes musí mať veterinárny preukaz s platnými očkovaniami najmenej proti besnote, psinke, parvoviróze a hepatitíde. Na súťažiacu dvojicu sa vzťahujú všetky platné antidopingové a veterinárne pravidlá. Rozhodcovia majú povinnosť na Súpiske pretekárov potvrdiť, že kontrola identity psa bola vykonaná. Pod kontrolou identity psa sa rozumie kontrola tetovania, resp. kontrola mikročipu čítačkou. Psy, ktorých identita sa jednoznačne nedá preukázať, sa na oficiálnych akciách Obedience nesmú zúčastniť. Psovodi, ktorých psy majú aplikovaný čip zo zahraničia, sú povinní postarať sa o to, aby bolo k dispozícii vhodné čítacie zariadenie. Kontrola identity psa sa vykonáva bezprostredne po výkone dvojice.

Psy trpiace nákazlivými chorobami, majúce parazity, červy, svrab sa na skúšku/preteky nepripúšťajú. Ďalej sa skúšky/pretekov nemôžu zúčastniť psy agresívne, slepé, hluché, psy po úraze alebo chorobe obviazané, zabandážované alebo šité.

Kastrovaným psom a sterilizovaným sučkám je účasť na pretekoch a skúškach v SR povolená.

### **3.2 Agresivita psov**

Agresívne psy nemajú povolený vstup do cvičebného priestoru ani do jeho okolia. Rozhodca diskvalifikuje každého psa, ktorý pohryzie, pokúša sa uhryznúť, napáda, alebo sa pokúša napadnúť ľudí alebo iných psov. Napadnutie, alebo iný incident musí byť zaznamenaný do výkonnostnej knižky psa. Taktiež musí byť zaznamenaný v hlásení z akcie, ktoré sa zasiela ZŠK SR. V prípade zahraničného účastníka je incident oznámený aj organizácií, ktorá účastníka vyslala, resp. zahraničnému národnému zväzu alebo asociácií.

### **3.3 Háravé sučky, kotné sučky a sučky po pôrode**

Háravé sučky sa môžu skúšky/pretekov zúčastniť, ak to usporiadateľ povoľuje, avšak pretekajú posledné v poradí. Počas akcie sa nesmú pohybovať v priestoroch akcie ani v blízkom okolí. Môžu sa zdržovať iba v priestoroch, ktoré určí vedúci akcie, až kým ostatné psy neukončia cvičenie. Sučky, ktoré rodili pred menej ako 8 týždňami odo dňa skúšky/pretekov a sučky očakávajúce pôrod do 4 týždňov odo dňa skúšky/pretekov, sú z nominácie vylúčené.

### **3.4 Účasť kupírovaných psov**

Účasť psov s kupírovaným chvostom alebo kupírovanými ušami, alebo tie, ktoré majú ďalšie zmeny vo vzhľade vykonané zo zdravotných alebo kozmetických dôvodov, sa riadi platnými predpismi v SR. Účasť na iných národných pretekoch, kde usporiadateľom je iná krajina než Slovensko, sa účasť takýmto psom povoľuje len v prípade, ak to je v súlade s právnymi predpismi domovskej krajiny, alebo krajiny, ktorá je usporiadateľom akcie Obedience.



#### **4. Spôsobilosť posudzovať preteky Obedience**

Rozhodcovia Obedience musia byť dostatočné školení na to, aby boli spôsobilí posudzovať pretekárov na oficiálnych akciách Obedience. Každý rozhodca Obedience musí byť držiteľom platnej licencie, ktorú vydáva ZŠK SR na základe úspešne absolvovaných testov. Rozhodca Obedience je povinný pravidelne sa zúčastňovať školení a riadiť sa štatútom rozhodcu. Delegovanie rozhodcu na národnú alebo medzinárodnú akciu schvaľuje ZŠK SR.

Kvalifikácia rozhodcov z iných krajín, pozvaných posudzovať akcie Obedience v SR, musí byť potvrdená delegačným listom z národného zväzu alebo asociácie.

Delegovanie slovenských rozhodcov na akcie Obedience do zahraničia musí byť odsúhlasené ZŠK SR a potvrdené Slovenskou kynologickou jednotou, ktorá je oficiálnym zástupcom Slovenskej republiky v FCI.

#### **5. Vedúci skúšok a hlavný steward**

Na každej oficiálnej akcii musí byť prítomný vedúci skúšky, resp. vedúci pretekov, ktorý je menovaný usporiadateľom a zodpovedá za organizačný priebeh akcie. Koordinuje všetky potrebné prípravné práce a ručí za riadny priebeh skúšobného podujatia. Funkcia vedúceho skúšok, resp. vedúceho pretekov nevyklučuje funkciu stewarda, resp. hlavného stewarda.

Steward musí mať zodpovedajúcu kvalifikáciu. Ak je na akcii viac stewardov, musí byť menovaný hlavný steward. Steward, resp. hlavný steward je zodpovedný za organizačné zabezpečenie a priebeh akcie Obedience. Hlavný steward musí byť schopný riadiť cvičenie vo všetkých triedach. Každý steward sa riadi štatútom stewarda. Ak sa pretekov/skúšky zúčastní pretekár zo zahraničia, odporúča sa, aby vzájomný jazyk pre riadenie cvikov bol vopred dohodnutý. V triede OB3 musí byť steward schopný riadiť cvičenie v anglickom jazyku, resp. v jazyku, na ktorom sa vzájomne vopred dohodnú.

Ak je posudzovanie cvikov rozdelené medzi dvoch alebo viacerých rozhodcov, mal by byť aj rovnaký počet stewardov tak, aby v cvičebnom priestore bol aspoň jeden steward.

#### **6. Organizácia pretekov**

Akcie Obedience sú riadené rozhodcom, resp. hlavným rozhodcom určeným na ten deň. Ak je na pretekoch, resp. skúške viac ako jeden rozhodca, jeden z nich je menovaný hlavným rozhodcom a ten aj predsedá tímu rozhodcov.

Ak sa vyskytne incident, ktorý nie je riešený týmito pravidlami a nariadeniami, riešenie a ďalší postup určí rozhodca, resp. hlavný rozhodca, alebo tím rozhodcov pod vedením hlavného rozhodcu.

V prípade nešportového správania, používania motivačných predmetov na cvičebnej ploche, porušenia pravidiel skúšobného poriadku, konanie proti ochrane zvierat a dobrým mravom, môže rozhodca psovoda diskvalifikovať. Incident sa musí zaznamenať do výkonnostného preukazu a všetky body získané na akcii anulovať.

Psy musia byť pred každým pretekom, resp. skúškou veterinárne skontrolované. Ak je to potrebné, rozhodca môže skontrolovať psov aj psovodov ešte pred vstupom na cvičebnú plochu. Ak si to



situácia vyžaduje, rozhodcovi je dovolené psa sa aj dotknúť. Inak sa identifikácia psa kontroluje po výkone dvojice po opustení cvičebného priestoru.

Každý pes, prihlásený na skúšku/preteky, musí mať výkonnostný preukaz psa (výkonnostnú knižku), alebo Prílohu k preukazu pôvodu psa. Výkonnostnú knižku pre slovenských občanov vydáva ZŠK SR. Pre konkrétneho psa je vydaný iba jeden výkonnostný preukaz. Preukaz sa predkladá pri prezentácii a musí byť riadne vyplnený. Do výkonnostného preukazu psa sa zapisuje čip alebo tetovanie, ktoré identifikuje konkrétne zviera. Vytetované číslo, resp. čip musí byť identické s údajom uvedeným v preukaze pôvodu psa, resp. v Pet pase. Číslo výkonnostného preukazu psa musí byť zapísané v preukaze pôvodu psa.

## 7. Povinnosti psovoda a výstroj psa

Účastník akcie Obedience je povinný dodržať termín uzávierky prihlášok. Podanie prihlášky zaväzuje psovoda uhradiť štartovný poplatok ešte pred konaním akcie (do termínu uzávierky). Ak sa prihlásený psovod nemôže z akéhokoľvek dôvodu dostaviť, musí túto skutočnosť neodkladne oznámiť usporiadateľovi. Štartovný poplatok sa po termíne uzávierky nevracia.

Povinnosti psovoda v pozícii súťažiaceho začínajú v momente, keď psovod vstúpi do priestorov konania akcie a končia po finálnom ceremoniáli odovzdávania cien a odovzdania výkonnostných preukazov psov. Psovodi musia postupovať podľa určených pravidiel a nariadení. Od psovodov sa očakáva športové správanie.

Rozhodca môže psovoda z pretekov diskvalifikovať v prípade, ak psovod nepostupuje v zmysle pravidiel, alebo sa chová nevhodným spôsobom. Rozhodnutie rozhodcu je konečné a žiaden pretekár ho nemôže spochybniť.

Psovodi by mali nahlásiť svoju prítomnosť na pretekoch 30 minút pred začiatkom.

Je zakázané trestať psa.

Je povolený iba bežný obojok (obojok zapnutý na pevno, retiazka s veľkými okami, vodítkom pripnutá nie na sťahovanie). Sťahovací obojok, sťahovacia retiazka, ostnatý obojok, elektrický obojok, alebo iné donucovacie prostriedky, ako aj obojok proti parazitom a náhubok sú zakázané. Obmedzenia platia od začiatku až do ukončenia pretekov/skúšky.

Prikrývky, plášte, peleríny, pršiplášte, topánky, ponožky, postroje, pásky, bandáže a pod. na psoch sú počas predvádzania zakázané.

Počas cvikov a medzi cvikmi by psovod mal mať psa po svojej ľavej strane (pozri bod V, časť A. Všeobecné usmernenia). Ak je psovod zdravotne postihnutý, môže mať psa počas cvikov a medzi cvikmi na pravej strane. Avšak pretekár alebo vedúci tímu musí tieto skutočnosti prediskutovať s vedúcim rozhodcom ešte pred začiatkom akcie. Všetci zainteresovaní rozhodcovia musia byť o týchto skutočnostiach informovaní, a ak posudzuje niekoľko rozhodcov, musí byť dohodnuté, aký vplyv budú mať tieto skutočnosti na hodnotenie výkonu. Všetky mimoriadne opatrenia by mali byť odôvodnené a nemali by rušiť iných psov a súťažiacich. Napr. ak psovod je pripútaný na invalidnom vozíku, v skupinových cvikoch by mal byť umiestnený na konci radu, kde žiaden iný pes dvojicu nebude míňať.



## **8. Správanie psa / Diskvalifikácia**

Pes, ktorý kedykoľvek počas svojho vykonávania cvikov (pred alebo i po skončení jeho vlastného predvedenia cvikov) hryzie, pokúša sa uhryznúť, napáda, alebo sa pokúša napadnúť ľudí, alebo iných psov, je z pretekov diskvalifikovaný. Stratí všetky body dokonca aj vtedy, ak už výkon (cviky) ukončil. Počas dvojdňových pretekov je diskvalifikácia platná taktiež pre druhý deň, a tak už pes nemôže ďalej súťažiť.

Incident musí byť zaznamenaný do výkonnostného preukazu psa a na hodnotiaci list z akcie. Incident musí byť oznámený aj organizácií, ktorú pes reprezentuje a taktiež organizátorovi v krajine usporiadateľa.

## **9. Ostatné usmernenia**

Ak sa cvičebný priestor začína stavať, alebo sa pripravuje, nie je dovolené, aby psovod alebo pes do tohto priestoru vstupovali, až kým oprávnená osoba (vedúci akcie, hlavný steward alebo rozhodca) nedá povolenie.

Pri skupinových cvikoch je minimálny počet psov v skupine tri a maximálny počet je šesť. V súťaži, kde celkový počet psov nie je deliteľný šiestimi, dve zo skupín by mali pozostávať zo siedmich psov.

# **II. PRAKTICKÉ PRÍPRAVY A POMÔCKY**

**Usporiadanie, počet pretekárov, veľkosť priestoru a potrebné pomôcky**

## **10. Usporiadanie akcie**

Rozhodca (hlavný rozhodca, rozhodca, predseda tímu rozhodcov) má právo rozhodnúť, po konzultácii s organizačným výborom, v akom poradí sa budú cviky v priebehu súťaže vykonávať, alebo ako budú cviky zoskupené, ak bude viac ako jeden cvičebný priestor. Poradie musí byť na tej istej akcii pre všetkých súťažiacich rovnaké.

## **11. Stanovenie času na hodnotenie a počet pretekárov počas jedného dňa**

Čas potrebný na posúdenie určitého počtu psov závisí od organizačného zabezpečenia akcie, stewarda, rozhodcu, zúčastnených tried Obedience a plemien, ktoré sú na akciu prihlásené.

Odporúča sa, aby rozhodca neposudzoval viac ako 5 hodín za deň nepretržite.

Preteky by mali byť plánované tak, aby rozhodca neposudzoval viac ako 30 dvojíc denne v triede OBZ - C.



## 12. Veľkosť cvičebného priestoru a počet cvikov

Veľkosť cvičebného priestoru pre halové cvičenie Obedience by malo byť štandardne 20 m x 30 m. Ak sa preteká vonku, uprednostňuje sa veľkosť najmenej 25 m x 40 m. Pre triedu OBZ môže byť cvičebný priestor o niečo menší.

Cvičebný priestor môže byť menší aj vtedy, ak predvádzanie cvikov je rozdelené do dvoch alebo viacerých cvičebných priestorov a tie cviky, ktoré vyžadujú menej miesta, sú zoskupené do jedného priestoru spolu.

Cvičebný priestor musí byť jasne vyznačený. Je na rozhodcovi, aby rozhodol, či veľkosť cvičebného priestoru je akceptovateľná alebo nie. Všetky vzdialenosti (šírky, dĺžky) v cvikoch sú približné.

## 13. Vybavenie

Za dodržiavanie platných pravidiel a inštrukcií v priestoroch súťaženia je zodpovedný organizačný výbor.

### Predmety na aportovanie:

- Drevená činka pre cvik Aport (držanie cudzieho predmetu) v troch veľkostiach, ktoré sa od seba odlišujú veľkosťou a váhou vhodnou pre malé, stredné a veľké plemená. Maximálna váha najväčšej činky je približne 450 g. Psovod sa môže rozhodnúť, ktorú veľkosť činky si zvolí.

### Ostatné vybavenie:

- Tabuľky na bodovanie cvikov.
- Tabuľky s obrázkami polôh psa, alebo elektronická tabuľa na predvedenie polôh psa pred psovodom.
- Krieda, označovací spray, piliny, páska, stuha alebo podobné prostriedky na vyznačenie štvorca pre cvik Vyslanie do štvorca, pričom šírka vyznačenia nesmie byť širšia ako 3 cm.
- Kužeľ max. 40 cm vysoký pre cvik Obiehanie okolo kužeľa.
- Dostatočný počet značiek a kužeľov vyznačujúci napr. miesta začiatku a ukončenia cvikov, ak je to potrebné, tak aj miesta predvedenia obrátov a pod. Značky a kužele by mali byť z hľadiska výšky dobre viditeľné. Kužele na rohoch štvorca by mali byť vysoké približne 15 cm.





### III. HODNOTENIE A PRESTUPY MEDZI TRIEDAMI

#### 14. Bodové hodnotenie v triede OB Začiatočníci

##### OBZ - A

1. miesto	112 – 140 bodov	80 % Výborne
2. miesto	98 – pod 112 bodov	70 % Veľmi dobre
3. miesto	84 – pod 98 bodov	60 % Dobre

##### OBZ - B

1. miesto	168 – 210 bodov	80 % Výborne
2. miesto	147 – pod 168 bodov	70 % Veľmi dobre
3. miesto	126 – pod 147 bodov	60 % Dobre

##### OBZ - C

1. miesto	256 – 320 bodov	80 % Výborne
2. miesto	224 – pod 256 bodov	70 % Veľmi dobre
3. miesto	192 – pod 224 bodov	60 % Dobre

Pri rovnakom počte bodov dvoch alebo viac pretekárov určí konečné poradie súčet bodov za cviky: Odloženie a Chôdza. Ak súčet bodov dáva rovnaký výsledok, o poradí rozhodne rozhodca.

Ak už raz pes úspešne absolvoval skúšku na určitej úrovni triedy OBZ, nemôže viac súťažiť v nižšej. Skúšky na tej istej úrovni OBZ môže pes vykonávať opakovane.

Pre úrovne triedy OB Začiatočníci (úrovne: A - B - C) pri prestupe vyššie neplatí podmienka dosiahnutia známky „Výborne“ na nižšej úrovni.

Dvojica môže začať ktoroukoľvek úrovňou ( A – B – C ), pretože celá OBZ je trieda nepovinná. Avšak platí všeobecné pravidlo - pes nemôže súťažiť/nastúpiť do nižšej, ak už má splnenú skúšku vo vyššej úrovni.

Pravidlá pre OBZ si určuje každá krajina sama. Z toho dôvodu každý účastník, ktorý sa chce zúčastniť národných alebo medzinárodných pretekov v zahraničí, musí ovládať skúšobný poriadok usporiadateľskej krajiny.

#### IV. CVIKY A KOEFICIENTY

OBZ - A	Cvik	Koef.
A.1	Odloženie v sede v skupine 30 sekúnd, psovodi v dohľade psov	3
A.2	Nestrannosť voči ostatným psom a cudzej osobe	3
A.3	Chôdza na vodítku	3
A.4	Privolanie	3
A.5	Celkový dojem	2
	<b>Σ</b>	<b>14</b>

OBZ - B	Cvik	Koef.
B.1	Odloženie v sede v skupine 30 sekúnd, psovodi v dohľade psov	3
B.2	Nestrannosť voči ostatným psom a cudzej osobe	3
B.3	Chôdza na vodítku	3
B.4	Privolanie	3
B.5	Ovládanie psa pred psovodom	3
B.6	Vyslanie do štvorca a ľahni	4
B.7	Celkový dojem	2
	<b>Σ</b>	<b>21</b>

OBZ - C	Cvik	Koef.
C.1	Odloženie v sede v skupine 30 sekúnd, psovodi v dohľade psov	3
C.2	Nestrannosť voči ostatným psom a cudzej osobe	3
C.3	Chôdza na vodítku	3
C.4	Privolanie	3
C.5	Ovládanie psa pred psovodom	3
C.6	Vyslanie do štvorca a ľahni	4
C.7	Ľahni alebo sadni alebo stoj počas chôdze (poloha voliteľná)	4
C.8	Aport (držanie cudzieho predmetu)	4
C.9	Obiehanie okolo kužeľa a späť	3
C.10	Celkový dojem	2
	<b>Σ</b>	<b>32</b>



## V. VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ PRE VYKONANIE A HODNOTENIE CVIKOV

Ak nie je pri jednotlivých cvikoch stanovené inak, tieto všeobecné pravidlá a usmernenia na vykonávanie cvikov a ich hodnotenie sú aplikované pri všetkých cvikoch.

Ak sa vyskytne incident, ktorý nie je popísaný v týchto pravidlách a usmerneniach, ďalší postup a spôsob hodnotenia určí rozhodca. Rozhodnutie rozhodcu je konečné a žiaden zo súťažiacich ho nemôže spochybniť.

### Bodové hodnotenie

Predvedenie cvikov Obedience je hodnotené nasledovne:

0 – 5 – 5<sup>1</sup>/<sub>2</sub> – 6 – 6<sup>1</sup>/<sub>2</sub> – 7 – 7<sup>1</sup>/<sub>2</sub> – 8 – 8<sup>1</sup>/<sub>2</sub> – 9 – 9<sup>1</sup>/<sub>2</sub> – 10.

Diskvalifikácia znamená okamžité ukončenie súťaženia a k strate všetkých dosiahnutých bodov. Na daných pretekoch pes už nemôže pokračovať v zostávajúcich cvikoch.

Nesplnenie cviku znamená stratu všetkých bodov za konkrétny cvik. Pes môže pokračovať v zostávajúcich cvikoch.

## 15. Všeobecné usmernenia pre hodnotenie a predvedenie cvikov

Ak nie je uvedené inak, tieto všeobecné usmernenia platia vo všetkých cvikoch.

### 15.1. Predvedenie cvikov

1. Každý pes musí byť identifikovateľný (pozri body 3.1 a 6).
2. Rozhodca môže určiť v akom poradí budú cviky vykonávané. Na tých istých pretekoch musí byť poradie pre všetkých pretekárov rovnaké.
3. Všetky cviky začínajú a končia so psom v základnom postoji. Základný postoj je definovaný ako poloha psa v sede na ľavej strane psovoda. Psovod stojí prirodzene, pokojne. Pes sedí tesne pri ľavej nohe psovoda tak, aby lopatkou bol na úrovni kolien psovoda. Pozdĺžna os tela psa je v rovnobežnom smere, ako stojí psovod. Ramená psa sú na úrovni nôh psovoda. Pes sa o psovoda nesmie opierať, alebo byť vo vzdialenosti väčšej ako 20 cm. Pokiaľ z dôvodu zdravotného postihnutia psovoda je pes vedený na pravej strane, aj v základnom postoji sedí pes pri pravej nohe psovoda. Táto skutočnosť musí byť oznámená rozhodcovi ešte pred zahájením akcie (pozri časť I, bod 7).
4. Vo všetkých cvikoch psovod kráča normálnym tempom, s výnimkou cviku „Chôdza“ v OBZ - C.
5. Všetky cviky začínajú, keď steward umiestni psovoda a psa na východiskový bod. Dvojica je v základnom postoji a steward ohlási „Začiatok cvičenia“.
6. Psovod nesmie vedome predlžovať prestávky medzi cvikmi a začiatok cvičenia. Psovod by mal zaujať pozíciu so svojím psom vo východiskovom bode cviku v krátkom čase a byť pripravený začať cvičiť. Premiestňovanie sa medzi cvikmi a začiatok cviku by malo byť takmer plynulé.



7. Všetky cviky končia stewardovým vyhlásením „Cvičenie ukončené“, alebo “Koniec cviku”, alebo “Ďakujem”.
8. Vo všetkých cvikoch, pokiaľ nie je uvedené inak, psovod vykonáva cvik len na pokyny stewarda. Tzn. pre vykonanie všetkých fáz cviku psovod čaká vždy na pokyn stewarda, aby mohol dať povel psovi vykonať činnosť, aj keď to nie je systematicky napísané pri všetkých cvikoch.
9. Psovod sa môže rozhodnúť, či vydá alebo nevydá druhý povel, a kedy ho vydá. Avšak každý povel navyše je penalizovaný.
10. Znenie pokynov stewarda uvedené v týchto pravidlách je orientačné. Dôležité je, aby povel boli jasné pre psovoda.
11. V OBZ (A, B, C) môže psovod vstúpiť na cvičebnú plochu so psom na vodítku a medzi cvikmi ho viesť na vodítku.
12. Pes by mal byť medzi cvikmi po ľavej strane psovoda. Nemusí byť v základnom postoji pri nohe psovoda a riadený povelmi, ale mal by byť pri psovodovi a pod kontrolou. Ak z nejakého dôvodu dôjde k zdržaniu pri prechode z jedného cviku k ďalšiemu, je dovolené dať psovi povel ľahni, ale pes nesmie byť z tejto polohy odvolaný, aby sa pokračovalo ďalším cvikom.
13. Psovod by sa mal pohybovať prirodzene používajúc priame a čo najkratšie trasy. Neurčitý, alebo dvojznačný pohyb, prehnané gestikulácie, signály alebo pohyby telom a neprirodzené pohyby končatín sú penalizované.
14. V cvikoch, kde psovod prechádza okolo psa, vzdialenosť medzi ním a psom by mala byť približne 0,5 m. Psovod môže prejsť okolo psa z ľubovoľnej strany, ak to nie je v cviku určené inak.
15. Psovodovi nie je dovolené dotýkať sa psa, alebo ho hladkať, alebo ho inak počas predvádzania cviku povzbudzovať. Krátka nevýznamná pochvala alebo povzbudenie (napr. „výborne“ alebo niekoľko jemných potľapkaní) je dovolené až po ukončení cviku.
16. Pamlsky alebo pomôcky na hranie, tzn. loptičky, hračky a pod., nie sú v kruhu povolené, ani počas cvičenia ani medzi cvikmi. Ak rozhodca zistí, že pretekár má pri sebe alebo používa počas predvádzania cvikov v cvičebnom priestore pamlsky alebo pomôcky na hranie, psovod je diskvalifikovaný. Taktiež nie je dovolené používať pamlsky na cvičebnej ploche v čase určenom na tréning pred pretekcom.
17. Pri cvikoch s priamym vyslaním nie je dovolené ukazovať psovi smery, alebo dotýkať sa psa na východiskovom bode.
18. Na nevhodné správanie dvojice, napr. prehnané povzbudzovanie, prejav prílišného nadšenia, hrania sa a pobehovania dookola, vyskakovania do náručia psovoda, alebo na jeho ramená, pobehovanie pomedzi nohy psovoda a pod. rozhodca psovoda upozorní a po opakovanom nevhodnom správaní toto penalizuje v cviku 10 Celkový dojem.
19. Rozhodca má právo zastaviť cvičenie, ak pes ukazuje zrejmu neschopnosť alebo nechotu cviky vykonávať. Takého cvičenie nie je uznané.

20. Rozhodca má právo zakázať psovi pokračovať, ak sa chová nevhodne, alebo ak ruší neustálym štekaním alebo vytím. Za štekanie alebo vytie počas cvičenia alebo medzi cvikmi rozhodca udelí prvé napomenutie. Za opakované nevhodné správanie bodovú zrážku zohľadní v cviku 10 Celkový dojem.

### **Chôdza pri nohe**

21. Chôdza pri nohe sa vykonáva so psom na vodítku, ktoré psovod drží v pravej ruke.
22. Pes musí psovoda ochotne nasledovať kráčajúc popri jeho ľavej strane, ramenom na úrovni psovoda súčasne s ľavým kolenom psovoda, nasledujúc ho v paralelnej línii. Počas cviku by mal psovod vykonávať prirodzený pohyb rukami aj nohami.

Chôdza pri nohe by mala byť vykonaná prirodzene. Pes nemusí so psovodom udržiavať „očný kontakt“ nepretržite počas celej trasy cviku. Nežiadúce je, ak je pes pri chôdzi v jemu neprirodzenej pozícii.

23. Psovod si môže zvoliť, či bude vykonávať obrat čelom vzad vpravo alebo vľavo. „Nemecký obrat čelom vzad“ je rovnako prípustný, t.j. psovi je dovolené otáčať sa okolo psovoda po pravej strane, ale veľmi tesne. Psovod by sa mal, keď vykonáva čelom vzad (180° obrat), vrátiť približne po tej istej trase, ako prišiel.
24. Obraty vľavo a vpravo počas cviku musia byť pravé uhly (90°). Psovod nesmie otáčať hlavu, nemá by vytáčať ramená a nesmie používať pomocné pohyby telom a dávať signály nohami.
25. Povel „K nohe“ môže byť vydaný vždy na začiatku cviku a pri zmene rýchlosti.
26. Ak psovod zastane, pes musí okamžite bez povelu zaujať základný postoj pri nohe psovoda.

### **Zvukové povely a signály rukou**

27. Povely uvedené v týchto pravidlách sú odporúčané, limitovaný je ich maximálny počet, ktorý psovod môže použiť pri vykonávaní jednotlivých cvikoch. Všetky krátke slová sú vhodné ako povely.
28. Povel „K nohe“ môže byť vydaný pri každom vykročení (pozri bod 31), povel „Zostaň“ (ako druhý povel) je povolený v cvikoch, kde psovod odchádza od psa.
29. Zvukové (verbálne) povely sú normálne vyslovované krátke slová. Nie je dovolené na psa kričať, pokiaľ to nevyžaduje vzdialenosť psovoda od psa. V niektorých prípadoch môžu byť zvukové povely nahradené signálmi rukou, ale musia byť vydané iba súčasne so zvukovým povelom, ak to skúšobné pravidlá pre konkrétny cvik povoľujú. Použitie posunkového povelu musí byť krátke a nesmie byť vydané dlhšie ako zvukový povel. Oba povely (aj verbálny aj posunkový) musia byť vydané súčasne, aby neevokovali dva povely. Psovod nesmie používať iné signály telom. Pri vydaní posunkového povelu môže psovod použiť jednu alebo obe ruky.

30. Pod pojmom "pomoc telom" (body language) sa myslia všetky zbytočné pohyby telom (nie nevyhnuté kroky), krútenie a otáčanie sa telom, hlavou alebo ramenami, rovnako tiež signály nohami. Toto je penalizované závisle od intenzity, závažnosti a od situácie.
31. Ak psovod vykročí, alebo spraví krok nabok pri tom ako vydá povel, cvik nie je uznaný.
32. Signály rukou nie sú nikdy povolené, keď je pes vedľa psovoda v základnom postoji pri nohe psovoda. Toto je kvalifikované s bodovou zrážkou 2 – 3 body v závislosti na intenzite, situácii a trvaní. Ak sa k tomu pripojí aj pomoc telom, zrážka adekvátna hodnoteniu za hrubú chybu.
33. V cvikoch, kde je pes vzdialený a je ho treba presmerovať, môžu byť použité signály rukou simultánne so zvukovými povelmi. Tieto povely sú však v OBZ penalizované. Bodová zrážka je za povely navyše a za povely na presmerovanie.

### **Cviky s privolaním a prinášaním**

34. Meno psa môže byť spojené s povelom pri všetkých cvikoch privolania a všetkých situáciách, ktoré vyžadujú privolanie. Meno a povel musia byť vyslovené tesne spolu tak, aby nevytvárali dojem dvoch oddelených povelov. Je tiež dovolené použiť len meno psa.
35. Pri cvikoch s privolaním (privolanie, obiehanie kužeľa) je dovolené, aby pes prišiel priamo ku psovodovi do základného postoja (k nohe), alebo po príchode ku psovodovi si pred neho predsadol. Ak si pes predsadá, na povel psovoda (po pokyne stewarda) musí svižne zaujať pozíciu pri nohe psovoda, míňajúc ho veľmi tesne.
36. Pri cvikoch uvedených v bode 35. nie je nutné, aby rozhodca dopredu vedel, ako bude cvik vykonaný s ohľadom na zaujatie pozície psa pri psovodovi - priamo k nohe psovoda alebo s predsadnutím. Ak je cvik vykonaný elegantne, dvojica môže dostať plný počet bodov bez ohľadu na to, ako zamýšľali cvik vykonať.
37. Pred povelom stewarda pri cviku „Aport“ nie je dovolené nechať psa podržať aportovaciú činku. Po takejto chybe môže dvojica dostať najviac 5 bodov.
38. Psovod sa môže slobodne rozhodnúť, akú veľkosť činky si zvolí.

### **15.2. Hodnotenie cvikov**

39. Hodnotenie cviku začína, keď psovod so psom v základnom postoji zaujmú miesto začiatku cviku a stevard ohlásí: „Začiatok cvičenia“. Hodnotenie cviku končí, keď stevard oznámi „Koniec cvičenia“ alebo „Ďakujem“.
40. Všetky odchýlky od ideálneho predvedenia cviku sú penalizované, všetky dodatočné (pomocné) povely, opakované povely, posunky telom, odchýlky od základného postoja, odchýlky od paralelného pohybu atď.
41. Vyžaduje sa, aby pes cvičil na základe vydaných povelov ochotne a radostne.
42. Pri hodnotení rýchlosti a tempa sa prihliada na plemeno. Neexistuje jedna rovnaká ideálna šablóna pre všetky plemená. Ak pes reaguje na povely okamžite a ochotne, pohybuje sa typicky svojmu plemenu, udržiava si svoje tempo a prejavuje záujem o to, čo robí, a



neurobí žiadnu inú chybu, mal by byť ohodnotený plným počtom bodov.

43. Všeobecné pravidlo je, že za druhý povel sa strhnú 2 body a tretí povel cvičenie ukončí, v určitých prípadoch časť cviku nie je splnená.
44. Všetky trestania psa vedú k diskvalifikácii.
45. Ak sa psovod dotýka psa počas cvičenia, cvik nie je uznaný (0 bodov za cvik). Psovod je upozornený.
46. Ak sa psovod dotýka psa počas alebo medzi cvikmi, a toto je interpretované ako trestanie, pes a psovod sú diskvalifikovaní.
47. Ak nie je možné psa na začiatku cviku umiestniť do základného postoja (napr. stojí alebo leží), môže dostať maximálne 6 bodov.
48. Ak pes nezaujme na konci cviku základný postoj (v sede), nemôže dostať viac ako 7 bodov.
49. Ak pes nesedí na začiatku cviku pokojne vedľa psovoda, ale je v základnom postoji, nemôže dostať viac ako 8 bodov.
50. Ak pes narazí do psovoda, alebo ak sa pes dotkne psovoda (jemne, zľahka) pri privolaní, keď si prisadá/sedí oproti psovodovi alebo prichádza do základnej polohy / prisadá si k psovodovi (k ľavej nohe z predsadnutia), sú mu strhnuté 1-2 body. Ak pes narazí do psovoda / dostane sa s ním do kolízie, nemôže dostať viac ako 7 bodov.
51. Pes, ktorý šteká alebo kňučí počas cvičenia, aj keď iba príležitostne, je penalizovaný a nemal by dostať viac ako 7 bodov. Ak je štekánie alebo kňučenie intenzívne alebo neustále, cvičenie nesplnil (0 bodov). Ak pes štekne veľmi krátko na začiatku cviku (alebo na konci), čo je prejavom nadšenia, je mu strhnutý aspoň 1 bod. Ak je štekánie nepretržité a opakované v niekoľkých cvikoch, dvojica je diskvalifikovaná. Rovnako to platí pre kňučenie.
52. Za chytanie psa za obojok medzi cvikmi (tzn. ovplyvňovanie psa) je psovod upozornený a zároveň sú mu strhnuté body za cvik 10 Celkový dojem.
53. Ak sa pes vyvenčí na cvičebnej ploche:
  - počas cviku = konkrétny cvik nie je uznaný (0 bodov) a súčasne cvik Celkový dojem je hodnotený 0 bodmi.
  - medzi cvikmi = cvik Celkový dojem je hodnotený 0 bodmi

### **Cvičenie pred povelom a začiatok cvičenia príliš skoro**

54. Ak pes začne cvičiť pred povelom, keď už cvik začal (napr. nesedí korektne v základnom postoji, strhne sa, myká sa, postaví sa, ale neurobí krok vpred), nemôže dostať viac ako 8 bodov.
55. V cvikoch, kde je pes vysielaný od psovoda, ak pes opustí psovoda (začne cvičiť) keď už začal cvik, ale psovod ešte nevydal povel (napr. pes zareaguje na povel stewarda), psovod môže raz zavolať psa. Ak sa pes vráti a bezchybne splní celý cvik, môže dostať najviac 6 bodov. Ak sa pes na povel nevráti, ale pokračuje v cvičení, cvik nie je uznaný (0 bodov).



## **Opustenie cvičebného priestoru alebo opustenie psovoda**

### **Opustenie cvičebného priestoru**

56. Ak pes opustí cvičebnú plochu počas alebo medzi cvikmi a je mimo kontrolu, psovod môže použiť tri povely na privolanie. Ak sa pes vráti, môžu pokračovať v cvičení, avšak nemôžu dostať viac ako 5 bodov za cvik Celkový dojem. Cvik, pri ktorom pes opustil psovoda nie je uznaný (0 bodov). Ak pes opustí cvičebný priestor druhýkrát, nasleduje diskvalifikácia.

### **Opustenie psovoda bez opustenia cvičebného priestoru**

57. Ak pes opustí psovoda počas cviku alebo medzi cvikmi a je mimo kontrolu, ale neopustí cvičebný priestor, psovod môže psa trikrát privolať bez toho, aby opustil svoje miesto. Ak sa pes vráti ku psovodovi, môžu pokračovať v cvičení, ale opustenie psovoda bude prísne penalizované v cviku 10 Celkový dojem, v ktorom nie je možné udeliť viac ako 7 bodov. Cvik, pri ktorom pes opustil psovoda nie je uznaný (0 bodov). Ak pes opustí psovoda druhý raz, dvojica je diskvalifikovaná.





## VI PRAVIDLÁ PRE VYKONANIE A HODNOTENIE INDIVIDUÁLNYCH CVIKOV

### TRIEDA OB Začiatočníci (OBZ)

#### **CVIK Z.1 Odloženie v sede 30 sekúnd v skupine, psovodi v dohľade psov**

**Povely:** „Zostaň“

**Vykonanie:** Psovodi zaujmú základný postoj na určených miestach so svojimi psami pripútanými na vodítku. Psy sedia v základnom postoji, každý pri nohe svojho psovoda, zoradení približne 3 m od seba. Na povel stewarda sú psy odopnuté z vodítka. Na povel stewarda psovodi velia psom sedieť a na pokyn stewarda vykročia priamo dopredu v smere určenom stewardom. Kráčajú bez obzerania sa a na povel stewarda zastavia a otočia sa tvárou ku psom. Po 30 sekundách sa na povel stewarda vracajú ku svojim psom, ku ktorým sa zaradia do základného postoja. Psovodi sa priradujú ku psom priamo (neobchádzajú ich). Časový interval začína plynúť až vtedy, keď sú všetci psovodi vzdialení od psov a stoja tvárou k nim. V skupine by mali cvičiť najmenej 3 psy, nie viac ako 6.

Vzdialenosť psovoda od psa:

OBZ - A	5 m
OBZ - B	7 m
OBZ - C	10 m

**Inštrukcie:** Cvičenie začne, keď steward zavelí: „Odpútať psa“ a následne na to „Začiatok cvičenia“. Steward vyzve všetkých psovodov naraz, aby dali povel každý svojmu psovi, aby zostal sedieť. Cvičenie končí, keď sa psovodi vrátia ku svojim psom, psy sú v základnom postoji a steward ohlásí: „Cvičenie ukončené“.

Pes, ktorý odíde, postaví sa a vzdiali, alebo sa odplazí viac ako o dve dĺžky jeho tela pred tým, než sa k nemu psovod priradí, cvik nesplnil (0 bodov). Všetky pohyby navyše, štekание, kňučanie sú penalizované. Ak pes šteká intenzívne, cvik nesplnil (0 bodov). Netrpezlivosť, nervozita, ako aj prevaľovanie sa zo strany na stranu, alebo iné pohyby v/z ľahu sú penalizované. Psovi je dovolené otočiť hlavu a poobzerať sa dookola, ak je vyrušený (rozptýlený) v kruhu, alebo ak je mimo kruhu hluk. Avšak toto nesmie byť znakom znepokojenia (nervozity) alebo úzkosti. Ak sa pes postaví a podíde blízko k druhému psovi tak, že hrozí obava z konfliktu alebo bitky, cvičenie musí byť zastavené. Psy opakujú cvik okrem toho psa, ktorý spôsobil vyrušenie.

Ak si pes ľahne/postaví sa pred tým, než je vydaný prvý povel a cvik už začal (opäť sa zdvihne/opäť si ľahne), dostane najviac 8 bodov.

Ak si pes ľahne, alebo sa postaví v čase, keď sa psovodi vracajú ku svojim psom (po ukončení časového intervalu), dostane najviac 7 bodov. Ak sa ešte aj pohybuje (presúva sa, kráča ku psovodovi), cvik nesplnil (0 bodov).

## **CVIK Z.2      Nestrannosť voči ostatným psom a cudzej osobe**

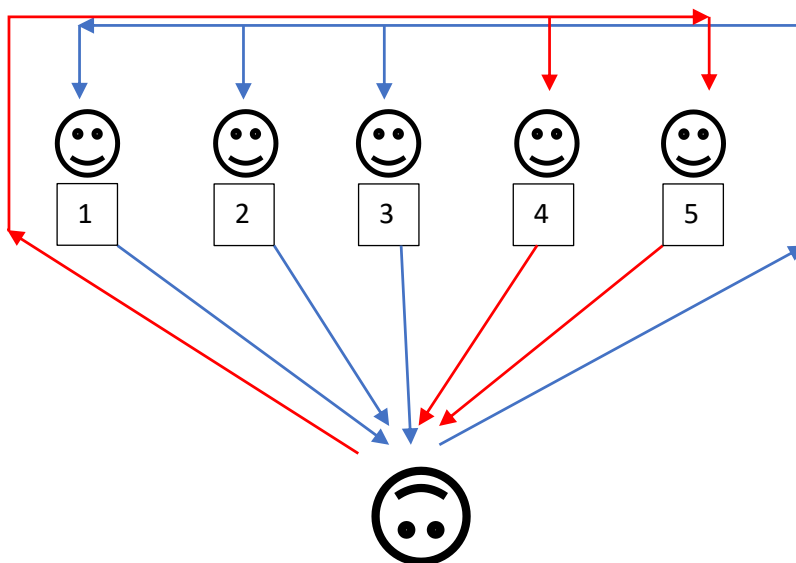
**Povely:**            „K nohe“ (2 povely), „Sadni“

**Vykonanie:** Psovodi sa so svojimi psami na vodítku na povel stewarda zoradia do rovnej línie a zaujmú základný postoj so psom v sede pri nohe. V skupine by mali cvičiť najmenej 3 psy, nie viac ako 6. Psy sedia približne 3 m jeden od druhého. Psovodi postupne so svojimi psami na pokyn stewarda pristupujú so psom na vodítku k rozhodcovi, ktorý stojí oproti radu vo vzdialenosti cca 3 až 5 m. Psovod prvý v rade odkrása k rozhodcovi pred zoradenými dvojicami tak, aby pred nimi neprechádzal vzdialený viac ako 1 m. Posadí psa pred rozhodcu a podá mu ruku. Rozhodca osloví psovoda a psa. Potom steward zavelí psovodovi, aby sa zaradil na pôvodné miesto. Pri návrate psovod so psom obíde rad psovodov dookola. Počas celej chôdze psovod drží vŕdzku voľne v pravej ruke.

**Inštrukcie:** Cvičenie a hodnotenie všetkých súťažiacich v rade začne, keď sú dvojice zoradené v rade a steward ohlásí „Začiatok cvičenia“.

Pes, ktorý prejavuje agresivitu voči psom alebo ľuďom je z ďalšieho cvičenia vylúčený a nemôže v predvážaní ďalších cvikov pokračovať. Psovi je dovolené otočiť hlavu a poobzeráť sa dookola, toto však nesmie byť znakom znepokojenia (nervozity) alebo úzkosti.

**Hodnotenie:** Pes by mal sedieť pokojne a priateľsky, nemal by preukazovať známky strachu a agresie. Ak je chovanie psa agresívne, dvojica je diskvalifikovaná a incident je zaznamenaný do výkonnostnej knižky. Body sa strhávajú, ak je počas cvičenia pes psovodom neustále naprávaný. Penalizované je aj nadmerné ovládanie psa vŕdzkou, nedovolené slovné povzbudzovanie, dotýkanie sa psa počas cviku, nepokoj psa v sede, alebo pri prechode okolo radu psovodov.

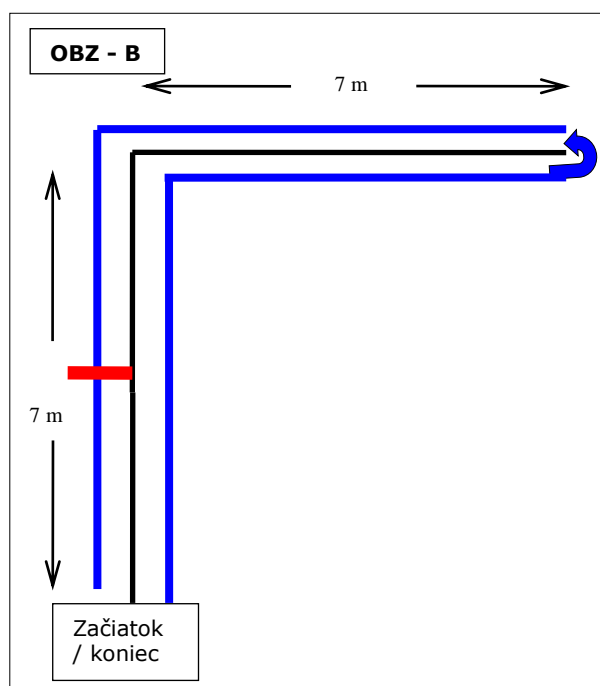
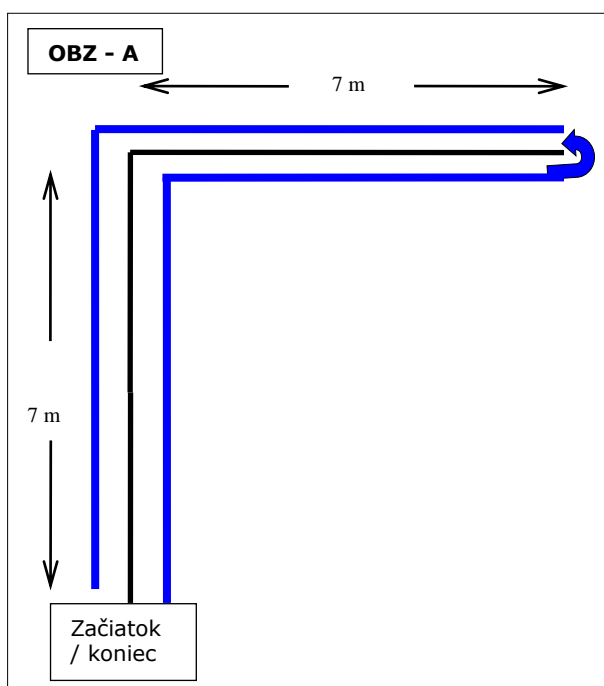


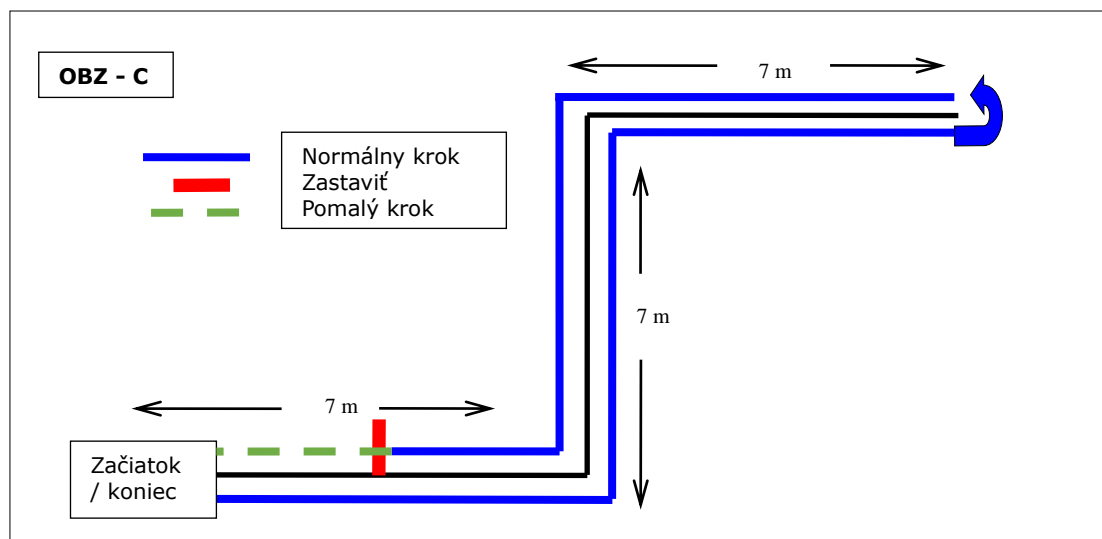
### **CVIK Z.3 Chôdza na vodítku**

**Povely:** „K nohe“ (OBZ - A 1x povel; OBZ - B a OBZ - C 2x povel)

**Vykonanie:** Chôdza pri nohe je vykonávaná v normálnom (OBZ - A a OBZ - B) a aj pomalom tempe (iba OBZ - C) na vopred stanovenej trase (pozri schému). Pripútaný pes na vodítku ochotne a dobrovoľne nasleduje psovoda, kráčajúc popri jeho ľavej strane, na úrovni ramena psovoda súčasne s jeho ľavým kolenom v paralelnej línii. Počas celej chôdze psovod drží vodítko v pravej ruke. Vodítko nesmie byť nepretržite napnuté. Na povel stewarda psovod so psom vykročia zo základného postoja a pokračujú v normálnom tempe. Celú chôdzu vykonajú na povely stewarda. Pes má psovoda nasledovať ochotne, radostne a dobrovoľne.

**Inštrukcie:** Trasa je vyznačená malými plochými značkami. Pes, ktorý zaostáva za psovodom viac ako 0,5 m za ním počas väčšej časti cvičenia, cvik nesplnil a nezíska žiadne body. Ak sa psovod v normálnom tempe pohybuje neprirodzene pomaly, je penalizovaný stratou bodov. Strata kontaktu so psom a povely navyše sú považované za chyby s bodovou zrážkou. Počas chôdze sa toleruje jedno slovné povzbudenie psa psovodom. Počas cviku psovod prirodzene pohybuje ramenami, avšak sa psa nesmie dotýkať. Pri zastavení si musí pes okamžite sadnúť tesne pri ľavej nohe psovoda (bez povelu) tak, aby lopatkou bol na úrovni kolien psovoda. Všetky psy musia vykonať chôdzu pri nohe psovoda podľa tej istej schémy.





## **CVIK Z.4 Privolanie**

**Povely:** „Ľahni“, „Zostaň“, „Ku mne“ („K nohe“)

**Vykonanie:** Pes je uložený do polohy ľahni a psovod na povel stewarda odchádza od psa bez zastavenia a obzerania sa určeným smerom. Na pokyn stewarda psovod psa privoláva. Pred vydaním povelu na privolanie je povolené oslovenie psa menom. Oslovenie psa však musí byť vyslovené ihneď spolu s povelom tak, aby netvorilo dva povely. Privolanie môže byť vykonané dvoma spôsobmi: priamo k ľavej nohe psovoda, alebo môže byť použitý povel „Ku mne“ a následne „K nohe“. Predsadnutie musí byť rovné a tesné. Privolanie musí byť predvedené v súlade so všeobecnými pravidlami.

Dĺžka trasy na privolanie:

OBZ - A	7 m
OBZ - B	10 m
OBZ - C	15 m

**Inštrukcie:** Pes sa musí pohybovať radostne, primeranou rýchlosťou a prinajmenšom byť v pokluse. Pomalý pohyb je chyba. Za opakovaný povel sú strhnuté 1,5 boda. Ak pes počas doby, kedy sa od neho psovod vzdáľuje, prevaľuje sa z boka na bok, môže dostať najviac 8 bodov. Ak pes opustí východiskový bod počas doby, kedy sa od neho psovod vzdáľuje a vzdiali sa o 3 dĺžky svojho tela, cvik nespĺnil (0 bodov). Ak sa pes z odloženia postaví, alebo si sadne, keď od neho psovod odchádza, dostane najviac 6 bodov.

## **CVIK Z.5 Ovládanie psa pred psovodom**

**Povely:** „Ľahni“ „Zostaň“, „Sadni“, „Ľahni“ (zmena každej polohy 2 x)

**Vykonanie:** Dvojica začína cvik na východiskovom bode, kde psovod na povel stewarda velí psovi, aby zaujal polohu „ľahni“. Na povel stewarda sa psovod postaví tvárou pred psa (vzdialenosť si určí psovod sám) a bez pokynov stewarda velí psovi zmenu polohy. Pes by mal zmeniť polohu 4 - krát (sadni - ľahni - sadni - ľahni), posledná poloha je vždy „ľahni“. Časový



interval na zmenu polohy si psovod určuje sám, ale interval medzi povelmi na zmenu polohy by nemali byť dlhší ako 5 sekúnd. Na sledovanie časového intervalu nie je potrebné meracie zariadenie. Posúdenie dodržania časového úseku na zmeny polôh je plne v kompetencii rozhodcu. Psovod môže použiť oba povel, aj zvukové a pohyby rukou (rukami), avšak zvukový povel a signál rukou musia byť krátke a použité súčasne. Po poslednom povel „ľahni“ sa psovod na základe pokynu stewarda vracia ku psovi a dáva povel „sadni“. Za chrbtom psa je hranica východiskového bodu vyznačená pomyselnou čiarou spájajúca 2 body.

**Inštrukcie:** Dôraz sa kladie na to, ako veľmi sa pes posúva, ako rýchlo mení polohy s ohľadom na plemeno, presnosť, čistota predvedenia polohy, v ktorej pes zotrváva. Pes sa z východiskového bodu celkovo nesmie posunúť o viac ako dve dĺžky svojho tela (v akomkoľvek smere), inak dostane nulu za cvik. Všetky posúvania sa sčítavajú. Ak pes nestihne vykonať (zmešká) jednu zo štyroch pozícií, dostane najviac 8 bodov a ak nevykoná tri polohy, cvik nesplnil (0 za cvik). Nedodržanie časového limitu na zmenu polohy do 5 sekúnd je penalizované. Ak si pes po vykonaní poslednej polohy sadne prv, než sa psovod priradí opäť ku psovi, dostane najviac 7 bodov. Používanie hlasných povelov a prehnané alebo nepretržité / dlhé, trvalé povel rukou sú penalizované. Ak psovod vydá po prvý raz druhý povel, budú mu strhnuté 2 body. Ďalší povel navyše je penalizovaný stratou 1 bod.

## **CVIK Z.6 Vyslanie do štvorca a ľahni**

**Povely:** „Vpred“, „Stoj“ (a nasleduje „Ľahni“ ), alebo „Ľahni“

### **Vykonanie:**

Vzdialenosti dvojice od stredu štvorca:

OBZ - B	7 m
OBZ - C	10 m

Psovod a pes stoja v základnom postoji na východiskovom bode.

V OBZ - B na pokyn stewarda **môže** psovod vykročiť do štvorca a položiť do neho svoj predmet. Potom sa vráti ku psovi a pokračuje na pokyny stewarda. (Voľbu = položenie predmetu do štvorca, psovod nahlasuje stewardovi pred vykonaním cviku).

Na pokyn stewarda psovod vysiela psa do štvorca s rozmermi 3 m x 3 m. Pes musí okamžite na povel zaujať vo štvorci polohu, ktorú psovod nahlásil pred začiatkom cviku („Stoj“, alebo „Ľahni“). Ak pes stojí, psovod následne velí psovi, aby si ľahol. Na pokyn stewarda psovod kráča do štvorca ku psovi. Cvik je ukončený, keď psovod zastane vedľa psa a má ho pri svojej ľavej nohe. Psovod nemusí psovi veliť, aby zaujal základný postoj – tento sa už nehodnotí. Psovod však čaká na ukončenie cviku stewardom.

Štvorec by nemal byť umiestnený menej ako 3 – 5 m od hranice cvičebnej plochy. Kužele označujú štvorec na každom rohu. Viditeľná línia (napr. páska, kriedová čiara) musí spájať kužele na ich vonkajšej strane.

**Inštrukcie:** Pri hodnotení by sa mal klásť dôraz na ochotu psa sledovať inštrukcie a povel, priamy smer pohybu do štvorca, rýchlosť a presnosť s ohľadom na plemeno. Pes musí pri vykonávaní cviku najmenej klusáť. Aby bol cvik uznaný, musí byť celé telo psa vo štvorci (okrem chvosta). Pokiaľ pes vojde do štvorca z boku alebo zozadu, sú mu strhnuté body. Cvik sa hodnotí ako



nesplnený (0 bodov za cvik), ak psovod opustí východiskový bod počas toho, keď vydáva povely, ak pes opustí východiskový bod, keď psovod kladie predmet do štvorca, ak pes opustí štvorec, pokiaľ k nemu psovod kráča.

## **CVIK Z.7      Ľahni alebo sadni alebo stoj počas chôdze (psovod si zvolí 1 polohu)**

**Povely:** „K nohe“ , „Ľahni / Sadni / Stoj “ , „K nohe“ – (max. 3 povely)

**Vykonanie:** Na začiatku cviku psovod oznámi, akú polohu pes vykoná: sadni alebo ľahni alebo stoj. Psovod a pes vykročia z východiskového bodu a kráčajú normálnym krokom po určenej trase 15 m dlhej. Dvojica kráča normálnym krokom a na povel stewarda psovod bez zastavenia velí psovi polohu, ktorú má pes zaujať. Pes musí rýchlo a v priamom smere zaľahnúť, alebo si sadnúť, alebo zastaviť bez toho, aby psovod prerušil, alebo zmenil spôsob chôdze, alebo sa obzrel. Psovod pokračuje v chôdzi v priamom smere, obchádza značku, pokračuje v priamom smere za psom, na povel stewarda sa otáča a priradí sa zozadu ku psovi do základného postoja. Na povel „K nohe“ sa pes posadí (ak bol počas chôdze odložený do ľahu alebo stoja). Počas celej trasy steward psovodovi velí okrem záveru, kde si psovod určuje sám, kedy dá povel psovi, aby sa posadil. Nie je zakázané, aby steward psovodovi zavelil na konci cviku psa posadiť k nohe.

**Inštrukcie:** Pes musí zaujať určenú polohu rýchlo a skôr, než sa psovod otočí, inak cvik nesplnil (0 bodov). Ak pes zastaví v nesprávnej polohe, nezíska žiadne body. V polohe v ľahu by sa pes nemal vyvalovať. Pomalý pohyb psa, zaostávanie alebo predbiehanie, je považované za chyby. Psovod nesmie výrazne ovplyvňovať psa telom, ani sa ho dotýkať, inak mu budú strhnuté body.

## **CVIK Z.8      Aport (držanie cudzieho predmetu)**

**Povely:** „Drž“, „Pust“

**Vykonanie:** Pred začiatkom cviku psovod oznámi stewardovi, z akej východiskovej pozície dvojica cvik predvedie. Držanie a odobratie aportu môže byť vykonané so psom pri ľavej nohe psovoda, alebo z pozície, keď pes sedí pred psovodom. Podľa toho, aký spôsob si psovod zvolí, tak sa dvojica umiestni na východiskový bod pred začiatkom cviku . V oboch prípadoch pes na začiatku cviku sedí. Steward velí „Začiatok cviku“ a odovzdá činku psovodovi. Na povel stewarda psovod velí psovi uchopiť činku a pes musí ochotne aport zobrať a bez prekusov ju držať. Pri oboch spôsoboch je doba držania aportu rovnaká – pes musí držať činku minimálne 5 sekúnd. Na povel stewarda odoberá psovod činku, ktorú pes musí ochotne odovzdať.

**Inštrukcie:** Dôraz by mal byť kladený na ochotu psa vykonávať povely. Ak pes počas držania aport prekusuje, žuje, alebo sa s ním inak hrá, sú mu strhnuté 2 až 3 body. Ak žuvanie je intenzívne, môže byť pridelených najviac 5 bodov. Veľmi intenzívne prežúvanie, alebo vyplutie činky predstavuje nesplneniu cviku (0 bodov).

Ak pes pustí činku, ale ju zodvihne sám z vlastnej iniciatívy, môže dostať najviac 7 bodov. Ak je daný povel „aport“ navyše, pred tým, ako pes zodvihne činku maximálny počet bodov je 5.

Ak ju vypluje a nezodvihne, cvik nesplnil body (0 bodov).



## **CVIK Z.9 Obiehanie okolo kužeľa a späť**

**Povely:** „Vpred“

**Vykonanie:**

Vzdialenosti dvojice od kužeľa:

OBZ - C 7 m

Psovod a pes stoja v základnom postoji na východiskovom bode., ktorý je od kužeľa vzdialený cca 7 m. Na pokyn stewarda psovod vysiela psa zo základného postoja smerom ku kužeľu, ktorý má pes obehnúť čo najrýchlejšie a najtesnejšie a vrátiť sa späť ku psovodovi do základného postoja. Priradenie do základného postoja sa nehodnotí.

**Inštrukcie:** Pes musí obehnúť kužeľ rýchlo a ochotne. Na trase sa nesmie zastavovať, mal by sa pohybovať po čo najkratšej trase. Priradenie ku psovodovi môže pes vykonať s predsadnutím, alebo priamo k nohe psovoda. Cvik je ukončený, ak pes po prvý raz zastane pri alebo pred psovodom. Presnosť priradenia sa nehodnotí, avšak pes nesmie do psovoda naraziť. Pes musí po obehnutí dobehnúť ku psovodovi do vzdialenosti 0,5 m od neho.

Pri hodnotení by sa mal klásť dôraz na ochotu psa sledovať inštrukcie a povely, priamy smer, rýchlosť a tesnosť obehnutia s ohľadom na plemeno. Veľmi pomalý pohyb alebo neobebehnutie kužeľa sú považované za hrubé chyby. Dodatočné povely psovoda, povely rukou alebo výrazné ovplyvňovanie psa sú penalizované bodovou zrážkou. Pokiaľ sa pes otočí na úrovni kužeľa, ale ho neobebehne, dostane najviac 5 bodov. Cvik nie je splnený, ak sa psovod psa dotýka na východiskovom bode, keď už cvik začal, ak psovod ukazuje psovi smer ku kužeľu, ak pes vôbec kužeľ neobebehne.

## **CVIK Z.10 Celkový dojem**

**Inštrukcie:** Pri posudzovaní celkového dojmu sa berie do úvahy najmä ochota psa pracovať a vykonávať cviky na základe povelov psovoda. Dôležitá je presnosť a precíznosť predvedenia, ako aj prirodzený pohyb dvojice – psovoda a psa. Pre dosiahnutie vysokého ohodnotenia musia obaja – psovod aj pes pracovať v súhre ako dvojica, musia predviesť vzájomnú radosť a potešenie zo spoločnej práce a dobré športové správanie. Činnosti pred a počas cvikov ovplyvňujú sumárne získané body za celkový dojem.

Ak pes opustí cvičebný priestor, alebo ak sa vyvenčí v cvičebnom priestore, za celkový dojem nezíska žiadne body. Ak je pes mimo kontroly a opustí psovoda počas alebo medzi cvikmi (hoci len raz), ale zostane v cvičebnom priestore, dostane najviac 5 bodov.